

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างเทศบัญญัติเทศบาลนครเชียงใหม่

เรื่อง การรักษาความสะอาดและการควบคุมเหตุเดือดร้อนรำคาญจากนกพิราบในพื้นที่สาธารณะ พ.ศ.

หลักการ

ให้มีเทศบัญญัติเทศบาลนครเชียงใหม่ว่าด้วยการรักษาความสะอาดและการควบคุมเหตุเดือดร้อนรำคาญจากนกพิราบในพื้นที่สาธารณะ เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมการให้อาหารนกพิราบ การป้องกันการรวมฝูงของนกพิราบ การจัดการมูลนกหรือสิ่งปฏิกูลที่เกิดจากนกพิราบ และการป้องกันผลกระทบต่อสุขอนามัย ความสะอาด ความปลอดภัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมืองเชียงใหม่

เหตุผล

โดยที่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่มีพื้นที่สาธารณะ แหล่งท่องเที่ยว ตลาด ศาสนสถาน อาคาร และพื้นที่ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันหลายแห่ง ซึ่งประสบปัญหานกพิราบรวมฝูง การสะสมของมูลนก ความสกปรก กลิ่นเหม็น ความเสียหายต่อทรัพย์สิน และความกังวลด้านสุขอนามัยของประชาชน ผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยว

ปัญหาดังกล่าวส่วนหนึ่งเกิดจากการให้อาหารนกพิราบในพื้นที่สาธารณะ การวางหรือโปรยอาหาร เศษอาหาร หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นเหตุให้นกพิราบมารวมฝูง ตลอดจนการขาดหลักเกณฑ์เฉพาะในการควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ

แม้เทศบาลนครเชียงใหม่จะมีเทศบัญญัติเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะอยู่แล้ว แต่เทศบัญญัติดังกล่าวมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อควบคุมการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่สาธารณะ มิได้มีวัตถุประสงค์เฉพาะในการควบคุมเหตุเดือดร้อนรำคาญ ความสกปรก และปัญหาสุขอนามัยจากนกพิราบโดยตรง

จึงสมควรกำหนดเทศบัญญัติเฉพาะเพื่อให้ประชาชน ผู้ประกอบการ เจ้าของหรือผู้ดูแลสถานที่ และเจ้าหน้าที่เทศบาลมีแนวทางปฏิบัติร่วมกัน โดยคำนึงถึงสุขอนามัย ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมือง และความเหมาะสมในการบังคับใช้กฎหมาย จึงจำเป็นต้องตราเทศบัญญัตินี้

เทศบัญญัติเทศบาลนครเชียงใหม่

เรื่อง การรักษาความสะอาดและการควบคุมเหตุเดือดร้อนรำคาญจากนกพิราบในพื้นที่สาธารณะ พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรตราเทศบัญญัติว่าด้วยการรักษาความสะอาดและการควบคุมเหตุเดือดร้อนรำคาญจากนกพิราบในพื้นที่สาธารณะ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน ประกอบกับมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๘/๑ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน และมาตรา ๑๔ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เทศบาลนครเชียงใหม่ โดยความเห็นชอบของสภาเทศบาลนครเชียงใหม่ และผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ จึงตราเทศบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑

เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาลนครเชียงใหม่ เรื่อง การรักษาความสะอาดและการควบคุมเหตุเดือดร้อนรำคาญจากนกพิราบในพื้นที่สาธารณะ พ.ศ.”

ข้อ ๒

เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศโดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่แล้ว

ข้อ ๓

ในเทศบัญญัตินี้

"นกพิราบ" หมายความว่า นกพิราบซึ่งดำรงชีวิตอยู่ในสภาพกึ่งป่ากึ่งเมือง และให้หมายความรวมถึงสัตว์ปีกชนิดอื่นที่ไม่ใช่สัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ซึ่งมีลักษณะการรวมฝูงในพื้นที่สาธารณะจนก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน

“พื้นที่สาธารณะ” หมายความว่า ถนน ทางเท้า สะพาน ลานสาธารณะ สวนสาธารณะ ตลาด สถานที่ท่องเที่ยว ศาสนสถาน ริมคูเมือง ริมคลอง ลำเหมือง อาคารหรือสถานที่ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และสถานที่อื่นใดในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าใช้ประโยชน์ได้

“การให้อาหาร” หมายความว่า การวาง โปรง เท โธษ แฉกจ่าย หรือกระทำการใด ๆ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้คนพิราบกินอาหาร หรือเป็นเหตุให้คนพิราบบรรวมฝูง

“อาหาร” หมายความว่า อาหาร เมล็ดพืช เศษอาหาร วัตถุดิบ หรือสิ่งอื่นใดที่คนพิราบสามารถกินหรือใช้เป็นอาหารได้

“เหตุเดือดร้อนรำคาญจากนกพิราบ” หมายความว่า เหตุอันเกิดจากนกพิราบหรือการรวมฝูงของนกพิราบ ซึ่งก่อหรืออาจก่อให้เกิดความสกปรก กลิ่นเหม็น มุลนกสะสม ความเสียหายต่ออาคารหรือทรัพย์สิน ความเสี่ยงด้านสุขอนามัยหรือความเดือดร้อนแก่ประชาชน

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ หรือผู้ซึ่งนายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่มอบหมายให้ปฏิบัติการตามเทศบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

ข้อ ๔

เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสะอาด สุขอนามัย ความปลอดภัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมือง ให้นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่มีอำนาจประกาศกำหนดพื้นที่ควบคุมการให้อาหารนกพิราบในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ การประกาศพื้นที่ควบคุมตามวรรคหนึ่ง ให้ค้ำถึงข้อเท็จจริงอย่างน้อยดังต่อไปนี้

- (๑) พื้นที่ที่มีนกพิราบบรรวมฝูงเป็นประจำ
- (๒) พื้นที่ที่มีมูลนกสะสมหรือเกิดความสกปรกซ้ำซาก
- (๓) พื้นที่ที่ประชาชนร้องเรียนว่าได้รับความเดือดร้อน
- (๔) พื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ตลาด ศาสนสถาน โรงเรียน โรงพยาบาล หรือสถานที่ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นจำนวนมาก
- (๕) พื้นที่ที่อาจกระทบต่อสุขอนามัย ความปลอดภัย หรือภาพลักษณ์ของเมืองเชียงใหม่

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่ เว็บไซต์ของเทศบาลนครเชียงใหม่ และบริเวณพื้นที่ที่ประกาศเป็นพื้นที่ควบคุมเท่าที่สามารถดำเนินการได้

ข้อ ๕

ห้ามมิให้ผู้ใดให้อาหารนกพิราบในพื้นที่ที่เทศบาลนครเชียงใหม่ประกาศกำหนดเป็นพื้นที่ควบคุมตามข้อ ๔

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ หน่วยงาน หรือผู้ได้รับมอบหมายจากเทศบาลนคร เชียงใหม่ เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ป้องกัน เคลื่อนย้าย ศึกษา แก้ไข หรือจัดการปัญหาหนีภาษีตามหลักสุลักษณะ หลักวิชาการ หรือสวัสดิภาพสัตว์

ข้อ ๖

ห้ามมิให้ผู้ใดวาง โปรง เท โรย แฉวน ทิ้ง หรือสะสมอาหาร เศษอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในพื้นที่สาธารณะ ในลักษณะ หรือปริมาณที่เห็นได้ประจักษ์ว่าเป็นเหตุหรืออาจเป็นเหตุให้นักพิราบมารวมฝูง จนก่อหรืออาจก่อให้เกิดความสกปรก กลิ่นเหม็น มลวนกสะสม ความเสียหายต่อทรัพย์สิน หรือเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน

ข้อ ๗

ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่าย แจกจ่าย หรือเสนอขายเมล็ดพืช อาหารสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่มีลักษณะเป็นอาหารของนกพิราบ ในลักษณะที่มุ่งหมายหรือส่งเสริมให้ผู้อื่นนำไปให้อาหารนกพิราบในพื้นที่ควบคุมตามข้อ ๔ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขออนุญาตตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่เทศบาลนครเชียงใหม่กำหนดในประกาศ

ข้อ ๘

ผู้ใดครอบครอง ดูแล หรือใช้ประโยชน์พื้นที่ อาคาร สถานที่ หรือสิ่งปลูกสร้างใด ซึ่งมีการสะสมของมูลนกพิราบหรือ มีนกพิราบรวมฝูงจนก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน ต้องดำเนินการดูแล แก้ไข ป้องกัน หรือรักษาความสะอาดตามสมควรแก่กรณี

ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขเห็นว่าพื้นที่ อาคาร สถานที่ หรือสิ่งปลูกสร้างตามวรรคหนึ่งก่อให้เกิดหรืออาจก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญ ให้มีอำนาจแจ้งให้ผู้ครอบครอง ผู้ดูแล หรือผู้ใช้ประโยชน์พื้นที่นั้น ดำเนินการแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด

การดำเนินการตามวรรคสอง ต้องคำนึงถึงความเหมาะสม สภาพพื้นที่ ความสามารถในการแก้ไข และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๙

เมื่อพบการกระทำที่ฝ่าฝืนเทศบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมาย มีอำนาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ตักเตือนด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือ

(๒) แจ้งให้หยุดการกระทำที่ฝ่าฝืน

- (๓) สั่งให้เก็บอาหาร เศษอาหาร หรือสิ่งที่ทำให้นกพิราบมารวมฝูงออกจากพื้นที่
- (๔) สั่งให้ทำความสะอาดหรือแก้ไขเหตุเดือดร้อนรำคาญภายในระยะเวลาที่กำหนด
- (๕) ดำเนินการตามบทกำหนดโทษแห่งเทศบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๐

เพื่อให้การบังคับใช้เทศบัญญัตินี้เป็นไปโดยเหมาะสมและเป็นธรรม เทศบาลนครเชียงใหม่ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ ติดป้ายแจ้งเตือน และให้คำแนะนำแก่ประชาชน ผู้ประกอบการ ผู้ดูแลสถานที่ และผู้เกี่ยวข้อง ก่อนดำเนินการตามบทกำหนดโทษ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรณีที่เป็นการกระทำซ้ำ ผ่าฝืนคำสั่งหรือคำเตือนของเจ้าพนักงาน หรือเป็นกรณีที่เกิดความเสียหายหรือความเดือดร้อนรำคาญอย่างชัดเจน

ข้อ ๑๑

ป้ายประกาศหรือป้ายแจ้งเตือนในพื้นที่ควบคุมตามเทศบัญญัตินี้ ควรมีข้อความที่ประชาชนเข้าใจง่าย และอย่างน้อยควรมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- (๑) ข้อความแจ้งว่าเป็นพื้นที่ควบคุมการให้อาหารนกพิราบ
- (๒) เหตุผลด้านความสะอาด สุขอนามัย และความเป็นระเบียบเรียบร้อย
- (๓) ข้อห้ามหรือข้อควรปฏิบัติ
- (๔) ช่องทางแจ้งเหตุหรือร้องเรียนต่อเทศบาลนครเชียงใหม่
- (๕) อัตราโทษหรือมาตรการที่อาจดำเนินการตามเทศบัญญัตินี้

ข้อ ๑๒

เทศบัญญัตินี้มีได้มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ซึ่งอยู่ภายใต้เทศบัญญัติเทศบาลนครเชียงใหม่ว่าด้วยการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่การจำหน่าย แจกจ่าย หรือเสนอขายเมล็ดพืช อาหารสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดที่มีลักษณะเป็นอาหารของนกพิราบในลักษณะที่มุ่งหมายหรือส่งเสริมให้ผู้อื่นนำไปให้อาหารนกพิราบในพื้นที่ควบคุมตามข้อ ๔ ซึ่งให้บังคับตามข้อ ๗ แห่งเทศบัญญัตินี้

การบังคับใช้เทศบัญญัตินี้ไม่กระทบต่ออำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายอื่น ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ การรักษาความสะอาด การสาธารณสุข เหตุเดือดร้อนรำคาญ หรือการใช้พื้นที่สาธารณะ

ข้อ ๑๓

ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๕ หรือข้อ ๖ ให้มีความผิดทางวินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัย ไม่เกินสองพันบาท

ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๗ ให้มีความผิดทางวินัยต้องชำระค่าปรับเป็นพินัย ไม่ต่ำกว่าห้าพันบาท แต่ไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท

ในการพิจารณาดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นคำนึงถึงเจตนา พฤติการณ์แห่งการกระทำ ความถี่ของการฝ่าฝืน การได้รับคำเตือนมาก่อน ผลกระทบต่อประชาชน และความเสียหายต่อความสะอาด สุขอนามัย หรือความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่ประกอบด้วย

ข้อ ๑๔

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามข้อ ๘ หรือข้อ ๙ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อ ๑๕

ให้นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่มีอำนาจออกประกาศ หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางปฏิบัติ เพื่อดำเนินการตามเทศบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย

ประกาศ หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง อาจกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับ

- (๑) หลักเกณฑ์การประกาศพื้นที่ควบคุม
- (๒) รูปแบบป้ายแจ้งเตือน
- (๓) ขั้นตอนการรับแจ้งเหตุหรือร้องเรียน
- (๔) แนวทางการตักเตือนก่อนดำเนินคดี
- (๕) แนวทางการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (๖) มาตรการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจกับประชาชน

ข้อ ๑๖

ให้นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่รักษาการตามเทศบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย
